

LA SEGURETAT
PRIVADA A
CATALUNYA I LES
BONES PRÀCTIQUES
MARÇ 2017

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

LA SEGURETAT
PRIVADA A
CATALUNYA I
LES BONES
PRÀCTIQUES

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya

1a edició: Març de 2017

La seguretat privada a Catalunya i les bones pràctiques. Març 2017

Maquetació: Síndic de Greuges

Imprès sobre paper ecològic

Disseny original: America Sanchez

Foto portada: © Pixabay

ÍNDEX

NOTA INTRODUCTÒRIA	5
1. DESPLEGAMENT, AMPLIACIÓ I APLICACIÓ DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER ALS SERVEIS DE SEGURETAT PRIVADA	7
1.1. LA RECOMANACIÓ DOTZENA DE L'INFORME DEL SÍNDIC DE 2016	7
1.2. LA TASCA IMPULSADA PER LA SUBDIRECCIÓ GENERAL DE SEGURETAT INTERIOR DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	7
1.3. LA REFORMA DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER ALS SERVEIS DE SEGURETAT PRIVADA: NOU REDACTAT I PERSPECTIVES D'APLICACIÓ	7
1.4. EL PAPER DE L'INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA	8
2. PROPOSTES DE CANVI O DESPLEGAMENT LEGISLATIU	9
2.1. A L'ESTAT: LLEI 5/2014 I EL SEU REGLAMENT ENCARA PENDENT D'APROVACIÓ. .	9
2.2. COMPETÈNCIES EXCLUSIVES DE LA GENERALITAT	12
3. EL CAS DELS CONTROLADORS D'ACCESSOS: EL PROJECTE DE LLEI CATALANA D'ORDENACIÓ DELS ESPECTACLES PÚBLICS I DE LES ACTIVITATS RECREATIVES ..	13
3.1. QUÈ S'ENTÉN PER PERSONAL DE CONTROL D'ACCÉS?	13
3.2. LA REGULACIÓ DE LES PROVES	13
3.3. EL PROJECTE DE LLEI D'ORDENACIÓ DELS ESPECTACLES PÚBLICS I LES ACTIVITATS RECREATIVES	14
3.4. EL POSSIBLE PAPER DE L'INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA .	15
3.5. LA RELACIÓ AMB L'INFORME DEL SÍNDIC DE GREUGES SOBRE LA SEGURETAT PRIVADA	15
3.6. UNA PROPOSTA FINAL	16
4. LA PROPOSTA D'UN ACORD MARC DE CONTRACTACIÓ I D'UN CODI DE BONES PRÀCTIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL PEL QUE FA A LA SEGURETAT PRIVADA . 17	17
4.1. LA RECOMANACIÓ CINQUENA DE L'INFORME DEL SÍNDIC DE GREUGES SOBRE LA SEGURETAT PRIVADA A CATALUNYA.	17
4.2. EL CODI DE BONES PRÀCTIQUES EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA DEL SERVEI DE VIGILÀNCIA I SEGURETAT	17
4.3. ACTUACIONS PERQUÈ L'ADMINISTRACIÓ LOCAL ELABORI UN ACORD MARC DE CONTRACTACIÓ	17
5. RECOMANACIONS	19
ANNEX: CONCLUSIONS DE LA JORNADA DE SEGURETAT PRIVADA ADREÇADA AL MÓN LOCAL CELEBRADA EL 22 DE MARÇ DE 2017: PRIMERA APROXIMACIÓ	21

NOTA INTRODUCTÒRIA

Aquest document sorgeix com una aportació per complementar i analitzar el grau d'implementació de l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya*, emès pel Síndic de Greuges el juny de 2016.

Malgrat el poc temps transcorregut, l'informe ha provocat una reacció de les institucions i del sector afectat que ja és mesurable avui dia. L'anàlisi d'aquesta avaluació i de les propostes presentades en aquest marc potser no encaixaran en la formulació clàssica d'un informe del Síndic, però permetran comprovar la feina acomplerta. En aquest sentit, es repassaran les accions portades a terme amb relació al Codi de bones pràctiques per als serveis de seguretat privada, i en concret les

relacionades amb la formació i l'inici del procés per aconseguir que es formalitzi un codi de bones pràctiques en la contractació o un model marc de contractació en l'àmbit de l'Administració local.

D'altra banda, del mateix informe se'n despenia la necessitat d'aprofundir en alguns aspectes com ara els possibles canvis legislatius desitjables en l'àmbit de la seguretat privada, tant pel que fa a l'increment de les competències de la Generalitat com pel que fa a la legislació estatal. I també s'ha considerat necessari incloure l'anàlisi d'una realitat, la dels controladors d'accés als locals públics, que si bé no forma part pròpiament de la competència de seguretat privada, sinó de la de espectacles, hi té molta relació i afecta igualment els drets de les persones.

1. DESPLEGAMENT, AMPLIACIÓ I APLICACIÓ DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER ALS SERVEIS DE SEGURETAT PRIVADA

1.1. LA RECOMANACIÓ DOTZENA DE L'INFORME DEL 2016

La recomanació dotzena de l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya* del Síndic de Greuges de juny de 2016 estableix literalment:

“Més enllà dels principis que conté la Llei de seguretat privada, caldria que el codi ètic o codi deontològic del sector de la seguretat privada a Catalunya es desenvolupés, s'ampliés i s'apliqués.

Aquest codi ha d'afectar les empreses i administracions contractants, les empreses privades de seguretat i els vigilants. Pel que fa a aquests darrers, el codi hauria d'exercir un paper similar al que representa el Codi d'ètica policial per als Mossos d'Esquadra i les policies locals, de concretar les relacions entre el personal de seguretat privada i les persones per garantir els drets de les persones i la no-discriminació sota cap concepte, com ara l'origen, l'orientació sexual o tipus de vestimenta, i de posar mecanismes de queixa a disposició de les persones”.

1.2. LA TASCA IMPULSADA PER LA SUBDIRECCIÓ GENERAL DE SEGURETAT INTERIOR

El director general d'Administració de Seguretat del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, en qualitat de president del Consell de Coordinació de la Seguretat Privada, va decidir crear un grup de treball, sota el lideratge de la Subdirecció General de Seguretat Interior, per elaborar una reforma del Codi de bones pràctiques per als serveis de seguretat privada que incorporés les recomanacions del Síndic de Greuges.

Aquest grup de treball, integrat per representants de la Generalitat i del sector de la seguretat privada, va mantenir reunions els dies 15 de juny, 28 de juny, 12 de juliol, 26 de juliol, 6 de setembre, 16 de setembre i 19

d'octubre de 2016. També ha mantingut reunions amb el Col·legi de Detectius i l'Associació de Guardes Rurals i amb l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya per preparar la formació que es deriva del Codi.

1.3. LA REFORMA DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER ALS SERVEIS DE SEGURETAT PRIVADA: NOU REDACTAT I PERSPECTIVES D'APLICACIÓ

Finalment, s'ha aprovat un nou redactat del Codi de bones pràctiques per als serveis de seguretat privada que, per complir les recomanacions del Síndic, incorpora diverses modificacions:

a) El punt 9 estableix mecanismes per incorporar polítiques corporatives que siguin sensibles a la diversitat, i mecanismes per garantir un bon servei vers les persones. També inclou una referència al Codi deontològic del Col·legi de Detectius Privats de Catalunya.

b) El punt 10 estableix mecanismes per garantir en tot moment un tracte exemplar a les persones en la prestació de serveis de seguretat privada, inspirats en el Codi d'ètica de la Policia de Catalunya.

c) El punt 11 promou la garantia en tot moment al personal de seguretat privada dels seus drets personals en l'exercici de les seves funcions.

d) Pel que fa a la formació, el punt 8 promou la formació en el Codi de bones pràctiques per als serveis de seguretat privada a partir de la tasca de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

Cal destacar que, ateses les limitades competències de la Generalitat en matèria de seguretat privada (només executives), el Codi de bones pràctiques apareix com un bon instrument per incidir en el sector: el fet que sigui signat de manera voluntària per empreses prestadores de seguretat privada i empreses contractants d'aquests serveis permet que els compromisos adquirits esdevinguin decisius a l'hora que les empreses de seguretat privada siguin contractades. En aquest sentit, acabaria de contribuir-hi el fet que les empreses contractants, públiques i privades,

incloguessin en els seus plecs de condicions el requisit que l'empresa contractada hagués signat el Codi.

La reforma del Codi de bones pràctiques no exhaurix tots els punts de la recomanació del Síndic, però pot suposar un bon punt de partida. Les mesures previstes pel que fa a les formes d'actuació i a la formació poden resultar clarament positives per a la garantia dels drets de les persones. La tasca de difusió posterior del Codi serà fonamental per aconseguir el màxim d'adhesions dels actors que operen en l'àmbit de la seguretat privada.

1.4. EL PAPER DE L'INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

D'acord amb les recomanacions novena, desena i onzena de l'Informe del Síndic de juny de 2016, i d'acord amb la resposta facilitada al Síndic pel mateix Institut de Seguretat Pública, aquest organisme, en

col·laboració amb la Subdirecció General de Seguretat Interior, està elaborant una proposta formativa diferenciada per als diversos col·lectius de la seguretat privada:

- Directors de serveis de seguretat i caps de seguretat
- Detectius privats
- Guardes rurals
- Titulars dels centres de formació privats

Professors dels centres de formació privats: en aquest cas, la formació serà més extensa i es facilitarà material formatiu perquè els professors puguin transmetre als aspirants a vigilants privats els continguts definits a l'ISPC.

La intenció és que aquesta formació es pugui començar a impartir durant el primer semestre de l'any 2017.

2. PROPOSTES DE CANVIS O DE DESPLEGAMENT LEGISLATIU

2.1. A L'ESTAT: LLEI 5/2014 I EL SEU REGLAMENT ENCARA PENDENT D'APROVACIÓ

2.1.1. La Llei 5/2014, de 4 d'abril, de la seguretat privada

a) La qüestió competencial. L'aplicació de l'article 150.2

Segons l'article 164 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC), la Generalitat disposa, entre d'altres, de competències per planificar i regular el sistema de seguretat pública de Catalunya, el president de la Generalitat presideix la Junta de Seguretat de Catalunya i la Policia de la Generalitat-Mossos d'esquadra exerceix totes les funcions pròpies d'un cos de policia, inclosa la policia administrativa.

Aquest marc normatiu semblaria aconsellar que la Generalitat disposés de competències exclusives en l'àmbit de la seguretat privada, tal com preveia el Projecte d'estatut aprovat pel Parlament de Catalunya el 30 de setembre de 2005, tot i que aquesta matèria no forma part de la competència de seguretat pública. Cal recordar que l'article 149.1 de la Constitució no fa cap previsió constitucional sobre la seguretat privada –i, en conseqüència, no la reserva a l'Estat– i que el Consell Consultiu va avalar aquesta opció en el dictamen sobre l'Estatut. L'article 163 de l'EAC, però, li atorga només competències executives.

El traspàs de la competència exclusiva de l'Estat a la Generalitat seria factible jurídicament si hi hagués voluntat política, tal com va passar amb les competències de trànsit. I s'hauria de concretar en una llei orgànica, que es podria fonamentar en l'aplicació de l'article 150.2 de la Constitució, que preveu la possibilitat que l'Estat transfereixi a una comunitat autònoma una competència estatal exclusiva, i en la modificació de la Llei 5/2014, de seguretat privada.

b) Altres aspectes polèmics

La vigilància de les possibles portes giratòries en l'àmbit de la seguretat.

Caldria extremar la vigilància amb relació a la incorporació d'ex-alts càrrecs del Govern, en especial dels ministeris d'Interior i Defensa o de conselleries d'interior de governs autonòmics, a consells d'administració d'empreses privades de seguretat. Més enllà dels mecanismes legals establerts, seria convenient revisar aquesta qüestió, ateses les possibles incompatibilitats, si més no ètiques i morals, que podrien afectar ex-alts càrrecs amb informació reservada o privilegiada que fos posada al servei d'empreses privades de seguretat.

Una qüestió diferent és la incorporació de comandaments dels cossos i les forces de seguretat de l'Estat o de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a llocs de directors de serveis de seguretat d'administracions o empreses que contracten serveis privats de seguretat: en aquest cas, la seva procedència i la seva formació contrastada poden ajudar a millorar la necessària coordinació amb els cossos policials.

La conveniència de disposar d'un organisme independent de supervisió del sector de la seguretat privada, tal com van suggerir alguns grups parlamentaris en la tramitació del Projecte de llei de seguretat privada a les Corts Generals. Aquesta idea suggereix algunes possibilitats. Ara bé, la supervisió és funció del Ministeri d'Interior o del Departament d'Interior de la Generalitat, d'acord amb les competències respectives. En aquest marc, caldria analitzar si la Junta de Seguretat de Catalunya (que s'hauria de reunir sovint) no hi hauria de tenir un paper per definir millor les funcions del Ministeri d'Interior i de la Generalitat en aquest àmbit.

Tanmateix, caldria analitzar si el Síndic de Greuges podria exercir aquest paper d'organisme independent de supervisió externa (o es considera que ja l'exerceix), d'acord amb les funcions que ja desenvolupa amb relació a la prestació privada de serveis d'interès general i bones pràctiques corporatives, segons l'Informe del mateix Síndic de febrer de 2014, i d'acord amb l'estudi "Els serveis d'interès general a Catalunya. El paper del Síndic de Greuges en la defensa de l'interès general", de Carles Ramió. L'informe esmentat recull en la

pàgina 20 les activitats de seguretat privada com a activitats privades que clarament són serveis d'interès general i haurien de ser objecte d'atenció pel Síndic de Greuges. L'activitat desenvolupada pel Síndic els darrers anys, l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya* i aquest informe demostren que el Síndic ja exerceix aquestes funcions, i potser no caldria reforçar encara més un paper, per altra banda, indiscutible.

La necessitat de delimitar millor les possibles responsabilitats dels directors de serveis de seguretat, quan aquests han sol·licitat a l'administració o empresa per a la qual treballen l'adopció de determinades mesures que aquesta s'ha negat a implantar.

Atesa l'actual situació d'alerta davant possibles atemptats terroristes, caldria precisar la necessitat de dotar determinats serveis prestats per vigilants privats de seguretat de mesures equivalents a les dels cossos de seguretat pública; per exemple, armilles antibales.

Seria convenient ampliar els continguts de l'article 30 de la Llei 5/2014 (principis d'actuació), que en el text de la Llei són una simple enumeració de principis bàsics, perquè la Llei recollís un principi de codi deontològic més desenvolupat.

Un tema delicat és el de la protecció legal dels vigilants privats de seguretat quan actuen en serveis que, de fet, són de substitució dels cossos i les forces de seguretat. L'article 31 de la Llei 5/2014, de seguretat privada, estableix que "es consideren agressions i desobediències a agents de l'autoritat les que es cometin contra el personal de seguretat privada, degudament identificat, quan porti a terme activitats de seguretat privada en cooperació i sota el comandament de les forces i els cossos de seguretat". Qualsevol ampliació d'aquest supòsit hauria d'estar molt ben definida i comportar una formació equiparable a la dels cossos i les forces de seguretat.

2.1.2. Altres competències en matèria de seguretat

Per donar un tractament com més unitari millor al traspàs de noves competències en matèria de seguretat a la Generalitat es podria aprofitar la llei orgànica esmentada en el

paràgraf anterior per transferir-li altres competències que actualment pertanyen de manera exclusiva a l'Estat i que la lògica aconsella que puguin ser exercides per la Generalitat de Catalunya. Es tracta, entre d'altres, de les competències en matèria d'armes i explosius, que també podrien ser exercides pel Cos de Mossos d'Esquadra, o les d'expedició del document nacional d'identitat.

Aquests traspassos per la via de l'article 150.2 de la Constitució estarien justificats pel paper que té avui la Generalitat en matèria de seguretat, ateses les funcions que atorga l'Estatut de 2006 al Cos de Mossos d'Esquadra, i permetrien que el seu exercici es produís des d'una major proximitat a la ciutadania.

De fet, la Generalitat ja té la competència per homologar els centres privats que emeten els informes d'aptituds psicofísiques necessaris per obtenir el permís d'armes i explosius, raó per la qual sembla raonable unificar en una única administració la responsabilitat sobre tots els tràmits que condueixen a l'obtenció d'aquests permisos.

2.1.3. Formació: les possibilitats obertes pel certificat de professionalitat

La Llei 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada, obre les possibilitats d'obtenció de l'habilitació del personal de seguretat privada: l'habitual, curs en un centre privat i prova a càrrec del Ministeri de l'Interior, es veu complementada per dues més, el certificat de professionalitat i la formació professional. Aquestes dues vies haurien de constituir en un futur més o menys proper les fórmules d'accés a l'habilitació, sens perjudici de concretar el paper de la Generalitat en les proves que s'hagin de dur a terme.

Cal cridar l'atenció sobre la segona fórmula: el certificat de professionalitat.

Els certificats de professionalitat de vigilància, seguretat privada i protecció de persones i de vigilància, seguretat privada i protecció d'explosius estan recollits en el Reial decret 548/2014, de 27 de juny, pel qual s'estableixen cinc certificats de professionalitat de la família professional seguretat i medi ambient que s'inclouen en el Repertori nacional de certificats de professionalitat. La Llei 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada, recull en l'article 29 els

certificats de professionalitat com a formació suficient per habilitar el personal de seguretat privada. Així doncs, si un centre imparteix aquest certificat a Catalunya l'habilitació s'atorga a Catalunya sense intervenció del Ministeri de l'Interior. Els requeriments d'aquests cursos estan tutelats pel departament de la Generalitat competent en matèria de treball, en concret, pel Servei d'Ocupació de Catalunya. Aquest fet obre la porta a una possible col·laboració entre aquest departament i el d'Interior per definir i supervisar els cursos del certificat de professionalitat en aquesta matèria.

Els certificats de professionalitat suposen un increment de 180 hores de formació amb relació al curs tradicional d'aspirant a vigilant de seguretat privada i incorporen una avaluació continuada amb proves parcials i finals i l'assistència presencial obligatòria.

Els requisits exigits als centres de formació per poder impartir certificats de professionalitat (instal·lacions, material de pràctiques, etc.) representen un garantia del nivell de què han de disposar. Per aquest motiu, tan sols un centre, l'Institut per al Desenvolupament de la Formació i l'Ocupació (IDFO), creat per la UGT com a fundació privada sense ànim de lucre, l'imparteix a Catalunya.

Ens trobem davant un intent de dignificar la formació dels vigilants de seguretat privada que caldrà potenciar.

2.1.4. El Reglament: algunes propostes per al desplegament reglamentari encara pendent

La disposició final tercera de la Llei 5/2014, de seguretat privada, estableix que "el Govern de l'Estat, a proposta del ministre de l'Interior, ha de dictar les disposicions reglamentàries necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa la Llei i, concretament, per determinar:

- a) Els requisits i les característiques que han de reunir les empreses i les entitats objecte de regulació.
- b) Les condicions que s'han de reunir en la realització d'activitats de seguretat privada i en la prestació de serveis d'aquesta naturalesa.

c) Les característiques que han de complir les mesures de seguretat privada i els mitjans tècnics i materials utilitzats en les activitats i els serveis de seguretat privada.

d) Les funcions, els deures, les responsabilitats i la qualificació del personal de seguretat privada i del personal acreditat.

e) El règim d'habilitació i acreditació del personal esmentat.

f) Els òrgans del Ministeri de l'Interior competents, en cada cas, per a l'exercici de les diferents funcions."

D'altra banda, el text de la Llei conté nombroses remissions reglamentàries.

Poc després que s'aprovés la Llei (4 d'abril de 2014) es reunia, el mes de novembre del mateix any, el III Congrés Nacional de Seguretat Privada, que aprovava un document titulat "Propuestas consensuadas para el desarrollo reglamentario de la Ley 5/2014, de Seguridad Privada".

Han passat gairebé tres anys des de l'entrada en vigor de la Llei i el Reglament encara no s'ha aprovat, tot i que hi ha diversos esborranys que s'han debatut amb el sector. Segurament, la manca de govern durant gairebé un any també ha retardat l'aparició de Reglament. De la simple lectura de les matèries que reserva la disposició final tercera de la Llei al desplegament normatiu, se'n desprèn la quantitat d'aspectes que resten pendents d'una regulació concreta.

El Congrés de Seguretat Privada, entre moltes altres propostes que el Síndic no entra a valorar, va destacar la necessitat de regular aspectes com ara la concreció de la llista d'instal·lacions obligades a disposar de director de serveis de seguretat, el desenvolupament dels aspectes derivats dels serveis de videovigilància, la conveniència d'una formació més especialitzada per al personal que presta serveis en infraestructures crítiques o la necessitat d'incloure algunes exigències afegides a les condicions que han de complir els centres de formació.

D'altra banda, més enllà de les propostes del Congrés de Seguretat Privada, l'aplicació de la Llei ha posat en evidència

altres aspectes que caldria que resolgués el Reglament:

a) La necessitat de concretar la regulació de la figura del tècnic (esmentada en l'article 2.9).

b) Les complicacions pràctiques que provoca el fet que, segons l'article 42.1, els serveis de les càmeres dels serveis de videovigilància hagin de ser necessàriament prestats per vigilants de seguretat o, si s'escau, per guardes rurals. Aquest redactat exclou, per exemple, els directors de serveis de seguretat i d'altre personal destinat a aquests llocs de control. Sembla més pràctic fer una remissió a la legislació de protecció de dades personals. Resoldre aquest aspecte implicaria eliminar una bona dosi d'angoixa que pateix el personal amb relació a la possibilitat visionar les càmeres o no.

c) Tot i que la solució es troba en la legislació laboral (amb la modificació de la reforma laboral vigent), caldria resoldre els efectes negatius provocats per la possibilitat que les empreses puguin pagar determinats treballadors per sota del que estipula el conveni col·lectiu, ja que aquest fet provoca serioses distorsions en la necessitat de disposar de personal format i motivat.

d) Pel que fa a la formació del personal, caldria que les 20 hores de formació complementària estipulada es complissin de forma fefaent i portessin aparellades un control d'aprofitament. Per aconseguir-ho seria indispensable que les empreses privades de seguretat dotessin de més recursos les seves tasques de formació, que han estat unes de les damnificades per la disminució del marge de benefici, conseqüència de la crisi econòmica.

e) Pel que fa a la formació que poden rebre els directors de serveis o els caps de seguretat per part del Cos de Mossos d'Esquadra amb relació a temes sensibles, com ara la prevenció del terrorisme gihadista, caldria establir mecanismes que asseguressin que aquesta informació arriba als vigilants privats de seguretat.

f) Caldria regular els centres d'operació, que ara s'estan imposant com a forma eficaç

d'organització del servei i que assegurin la coordinació de mitjans tècnics i operatius.

Els aspectes pendents de desplegament normatiu exigeixen l'aprovació de manera urgent d'una normativa, dictada pel Govern de l'Estat o pel de la Generalitat en funció de les seves competències. En tot cas, atès que finalment s'aprovarà un reglament estatal, aquest hauria de ser respectuós amb les competències de la Generalitat i no excloure la seva capacitat reglamentària, tal com s'exposa en el punt següent.

2.2. COMPETÈNCIES EXECUTIVES DE LA GENERALITAT

Tot i disposar tan sols de competències executives, i mentre no s'aconsegueixi el traspàs de les competències de l'Estat en aquesta matèria, la Generalitat pot exercir un ampli ventall de funcions, sense renunciar a la potestat reglamentària.

De l'anàlisi de les esmenes acceptades al Projecte de llei de seguretat privada i de la discussió parlamentària, se'n desprèn –pel que fa a l'article 13, que regula les competències de les comunitats autònomes i, en concret, de les que en virtut dels seus estatuts d'autonomia hagin assumit competències executives en aquesta matèria, com és el cas de Catalunya– que la Generalitat podria dictar reglaments i complementar la legislació de l'Estat. L'*Informe de la seguretat privada a Catalunya* de juny de 2016 esmentava la interpretació de l'actual membre del Consell de Garanties Estatutàries, Àlex Bas, que afirmava que en el marc de l'Estatut de 2006 la Generalitat podria disposar d'una "capacitat reglamentària no estrictament organitzativa". Aquesta opinió, anterior a l'aprovació de la Llei de seguretat privada l'any 2014, sembla reforçada per la redacció final de l'article 13, que va suprimir possibles limitacions en aquest sentit per fer possible una interpretació que podria atorgar a la Generalitat una capacitat reglamentària que aniria més enllà de l'esfera organitzativa i funcional.

Sembla que el Departament d'Interior està elaborant alguna normativa que va en aquest sentit. Seria desitjable que es concretés al més aviat possible.

3. EL CAS DELS CONTROLADORS D'ACCESSOS: EL PROJECTE DE LLEI CATALANA D'ORDENACIÓ DELS ESPECTACLES PÚBLICS I LES ACTIVITATS RECREATIVES

3.1. QUÈ S'ENTÉN PER PERSONAL DE CONTROL D'ACCÉS?

S'entén per personal de control d'accés la persona o persones que exerceixen les funcions d'admissió i control d'accés del públic a l'interior de determinats establiments o espais oberts al públic d'espectacles públics o activitats recreatives, i que estan sota la dependència contractual de la persona titular o organitzadora d'aquestes activitats.

La dependència i la responsabilitat del personal de control d'accés amb la persona titular o l'organitzadora de les activitats hi és durant tot el desenvolupament de l'espectacle públic o l'activitat recreativa, amb independència de les relacions contractuals que el personal de control d'accés pugui tenir amb aquestes persones, ja sigui perquè s'hagin contractat directament o per mitjà d'una empresa proveïdora d'aquests serveis.

Les persones que vulguin exercir les funcions de personal de control d'accés han de fer un curs de formació dut a terme pels centres de formació habilitats i superar les proves de selecció.

Requisits:

- a) Ser major d'edat.
- b) Tenir ciutadania espanyola o d'algun dels països que integren la Unió Europea o estar en possessió del permís de residència i de treball.
- c) No haver estat condemnat per delictes contra les persones, el patrimoni, la salut pública o justificar que els antecedents dels delictes comesos han estat cancel·lats.
- d) Haver superat les proves de selecció i un test psicotècnic.

El temari i la durada dels cursos de formació s'estableixen en l'annex V del Reglament

d'espectacles públics i activitats recreatives, aprovat pel Decret 112/2010, de 31 d'agost.

Els cursos poden ser impartits per qualsevol centre de formació interessat a ser habilitat que així ho comuniqui a la Direcció General d'Administració de la Seguretat. Per a l'habilitació, en la comunicació s'ha d'acreditar que el centre està degudament autoritzat per les autoritats competents de l'Administració de la Generalitat com a centre docent i que disposa de les aules i d'altres mitjans tècnics necessaris (Annex VI, punt 1, del Reglament d'espectacles).

La Direcció General d'Administració de la Seguretat atorga a les persones que superin les proves la corresponent habilitació i acreditin el compliment dels requisits, un carnet i distintiu professionals.

3.2. LA REGULACIÓ DE LES PROVES

La Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives, en l'article 24.2, estableix que "el personal de control d'accés i d'aforaments dels establiments oberts al públic ha de complir els requisits professionals i d'idoneïtat necessaris".

Aquesta regulació oberta va ser desplegada pel Decret 112/2010, de 31 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives.

L'article 62 del Reglament estableix en l'apartat b) que per obtenir l'habilitació de personal de control d'accés les persones interessades, a més de fer els cursos de formació, han de superar les proves de selecció que realitza la direcció general competent en matèria d'espectacles públics i activitats recreatives, les quals han de tractar sobre els mòduls de coneixements i de caràcter pràctic que es determinen en l'annex V del Reglament. De fet, aquestes proves es van començar a fer l'any 2011 organitzades per la Direcció General d'Administració de la Seguretat del Departament d'Interior, amb el suport de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, que va facilitar les instal·lacions i la col·laboració del Servei de Selecció, Avaluació i Seguiment.

La situació va canviar amb l'aprovació de Llei 10/2011, de 29 de desembre, de simplificació i millorament de la regulació normativa. En l'article 83 es va modificar l'article 24 de la Llei 11/2009 i es va establir que "aquest personal ha d'assistir a cursos de formació impartits per un centre degudament habilitat i superar les proves de selecció que aquest centre dugui a terme, en els termes i les condicions que s'estableixen per reglament".

Així doncs, la situació va canviar i la competència per fer les proves va passar als mateixos centres de formació.

3.3. EL PROJECTE DE LLEI DE D'ORDENACIÓ DELS ESPECTACLES PÚBLICS I LES ACTIVITATS RECREATIVES

Aquest projecte de llei, que, en cas d'aprovació, derogaria la Llei 11/2009, va ser enviat al Parlament en la legislatura anterior (2012/2015). Es va arribar fins als treballs de la ponència, un cop presentades les esmenes dels diversos grups parlamentaris, però no va ser possible aprovar la llei i va decaure en dissoldre's el Parlament.

En aquesta legislatura, el Govern ha tornat a presentar al Parlament, amb la mateixa redacció, el Projecte de llei i ara es troba en fase de tramitació parlamentària.

El Projecte de llei retorna a l'enfocament de la Llei 11/2009 i, en l'article 17.2, preveu el següent: "Aquest personal ha de realitzar els cursos de formació impartits per un centre degudament habilitat i superar les proves de selecció, realitzades per l'administració competent, en els termes i les condicions que s'estableixen per reglament". El Projecte de llei, però, no considera convenient esperar a l'aprovació del nou reglament, i en la disposició transitòria cinquena estableix que "a partir de l'endemà de la publicació de la present Llei, les proves de selecció per obtenir l'habilitació professional de controlador d'accés seran realitzades per la direcció general competent en matèria d'activitats d'espectacles públics i recreatives".

En el Projecte de llei queda fixat que la competència de fer les proves de selecció del personal de control d'accés ha de

correspondre a l'Administració i no pas als mateixos centres de formació privats. És una garantia de qualitat afegida que la Generalitat vol exercir en una matèria delicada que afecta els drets de les persones. És el mateix principi que inspira, per exemple, el fet que les proves per accedir a la condició de vigilat privat de seguretat les organitzi el Ministeri de l'Interior, després que els aspirants hagin fet el curs corresponent en centres privats de formació; fins i tot, també es podria posar com a exemple el fet que les proves per obtenir el carnet de conduir les faci la Direcció General de Trànsit, malgrat que l'aprenentatge hagi tingut lloc a les autoescoles privades.

En aquests moments, cal tenir present que hi ha a Catalunya 12.393 persones (dades 2016) que disposen del carnet que els habilita com a controladors, cosa que no vol dir que tots actualment exerceixin la professió. Hi ha 89 centres de formació registrats (Barcelona: 57, Girona: 10, Lleida: 12 i Tarragona: 10), però en realitat només hi ha 30 centres actius. Els centres han de complir uns requisits establerts per la Generalitat (autorització com a centre docent, instal·lacions i mitjans tècnics i didàctics, professorat amb la titulació exigida) i acreditar-ho mitjançant declaració responsable. Han d'impartir dos mòduls: un teòric de 35 hores i un de 25 hores de pràctiques, i els alumnes han d'assistir al 90% de les hores de formació. Malgrat les inspeccions de la Unitat de Joc i Espectacles del Cos de Mossos d'Esquadra és impossible detectar totes les males praxis que es poden produir: en alguns casos, centres que atorguen els carnets sense que el curs s'hagi fet realment. La tasca del Cos de Mossos i de la Subdirecció General d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives queda mediatitzada pel fet de no disposar de la competència d'organitzar les proves per aconseguir l'habilitació. Algun cas fins i tot ha arribat als tribunals per falsificació de la documentació. Això no vol dir que tots els centres de formació actuïn malament; n'hi ha que compleixen correctament les seves obligacions. L'Administració, però, no disposa de l'eina fonamental per controlar la funció formativa: els exàmens.

El fet que el mateix govern consideri urgent la reforma legal proposada ha quedat acreditat per la seva inclusió dins el Projecte

de llei de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, i de creació de diversos impostos de l'any 2017, per no haver d'esperar a l'aprovació de la nova llei d'espectacles i per superar el risc que la legislatura torni a finalitzar sense que la llei s'hagi aprovat. Així, l'article 177 del Projecte de llei proposa que l'article 24.2 de la Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives, quedi redactat així: "el personal responsable del control d'accés i d'aforaments dels establiments oberts al públic ha de complir els requisits professionals i d'idoneïtat necessaris. Aquest personal ha d'assistir a cursos de formació impartits per un centre degudament habilitat i superar les proves de selecció que convoqui la direcció general competent en matèria d'espectacles públics i activitats recreatives".

La nova llei d'ordenació dels espectacles públics i de les activitats recreatives hauria d'incorporar aquest redactat o un de similar.

3.4. EL POSSIBLE PAPER DE L'INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA (ISPC)

En la tramitació en la legislatura anterior es van presentar esmenes que concretaven que les proves de selecció atribuïdes a la "direcció general competent en matèria d'activitats d'espectacles públics i recreatives" fossin assumides per l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya. Es va comunicar a la ponència que el Govern considerava adequat que aquestes esmenes fossin incorporades en forma de transacció.

L'ISPC, regulat en la Llei 10/2007, de 30 de juliol, de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, és una entitat autònoma de caràcter administratiu adscrita al departament competent en matèria de seguretat pública.

Dins les seves finalitats, cal destacar formar i seleccionar els membres dels serveis de seguretat públics o privats. És evident que els controladors d'accés no són membres dels serveis de seguretat públics o privats, però exerceixen unes funcions que, tot i dependre de la competència en matèria d'espectacles, tenen a veure amb la seguretat i els drets de les persones.

L'ISPC, disposa d'un competent Servei de Selecció, Avaluació i Seguiment, que està més que capacitat per fer les proves. I l'Escola de Policia de Catalunya també disposa dels coneixements necessaris en matèria de seguretat i drets de les persones amb relació a les proves que s'hagin de fer. La Subdirecció General d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives i la Unitat de Joc i Espectacles del Cos de Mossos també haurien de participar en la confecció de les proves. Des del punt de vista de la racionalitat administrativa, semblaria lògic que l'ISPC assumís les proves de selecció dels controladors d'accés, sempre que la Subdirecció General d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives, adscrita al mateix Departament d'Interior, s'encarregués de tot el procediment administratiu previ i posterior a les proves. Es calcula que cada any es podrien presentar un màxim de quatre-centes aspirants que haguessin fet els cursos de formació, que es podrien distribuir en dues convocatòries anuals.

Caldria estudiar si l'ISPC, d'acord amb el Departament d'Interior, també podria establir els programes formatius dels centres privats.

3.5. LA RELACIÓ AMB L'INFORME DEL SÍNDIC DE GREUGES SOBRE LA SEGURETAT PRIVADA A CATALUNYA

Tal com s'assenyala més amunt, les funcions de la Generalitat amb relació als controladors d'accés deriven de la competència exclusiva de la Generalitat en matèria d'espectacles i activitats recreatives (article 141.3 de l'Estatut d'autonomia).

El cas de la seguretat privada és diferent, ja que la Generalitat tan sols disposa de competències executives en aquesta matèria (article 163 de l'Estatut).

Però si s'analitzen les funcions dels controladors d'accés i dels vigilants privats de seguretat es pot observar que tenen punts en comú, malgrat que la formació dels segons és més extensa i completa, en funció de les seves diferents competències.

Per això, pot ser convenient esmentar l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya* de juny de 2006, en què, dins les

recomanacions que fa, destaca el paper que pot exercir l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya en l'àmbit de la seguretat privada (Recomanacions novena, desena i onzena). De fet, a Catalunya s'han produït casos tan greus com la mort de Wilson Pacheco al Maremàgnum de Barcelona, l'any 2002, per una pallissa infligida per porters de diverses discoteques. I són freqüents les queixes per vulneració de drets per part de clients de locals d'oci, de vegades amb relació a la denegació del dret de l'accés al local en funció de criteris subjectius sobre imatge, opció sexual o color de la pell.

La diferent situació competencial fa que els vigilants privats de seguretat rebin la formació en centres privats i que sigui el Ministeri d'Interior qui faci les proves de selecció. Malgrat aquesta situació, el Síndic recomana la implicació de l'ISPC en la formació de formadors, en la formació permanent i en altres aspectes, sobretot pel que fa a les qüestions relacionades amb la formació sobre l'ètica de l'actuació dels vigilants i el respecte als drets de les persones.

En aquesta mateixa línia, i salvant les distàncies, sembla lògic que la Generalitat, que en el cas dels controladors d'accés disposa d'habilitació competencial, faci les proves de selecció amb la participació de l'ISPC.

3.6. UNA PROPOSTA FINAL

La proposta de redacció de l'article 17.2 del Projecte de llei d'ordenació dels espectacles públics i de les activitats recreatives hauria

d'incorporar el següent: 1) que el personal de control d'accés hagi de complir els requisits professionals i d'idoneïtat establerts reglamentàriament; 2) que aquest personal hagi de dur a terme cursos de formació impartits per un centre degudament habilitat (també es podria afegir que els cursos hagin d'estar inspirats en determinats valors com ara el respecte als drets de les persones) i hagi de superar les proves de selecció, i 3) que l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya estableixi els seus programes formatius, amb la consulta prèvia al sector afectat, i faci les proves de selecció, que s'haurien de convocar, com a mínim, dues vegades cada any, en els termes i les condicions que s'estableixin per reglament, mentre que la direcció general competent en matèria d'espectacles assumiria el procediment administratiu previ i posterior a les proves i la certificació de l'habilitació com a personal de control d'accés. Caldria mantenir el redactat inicial relatiu a la garantia que en aquest procés d'habilitació "no es produeixin situacions contràries al principi d'igualtat de les persones aspirants".

L'apartat 1 de la disposició transitòria cinquena hauria de quedar redactat de la manera següent, en coherència amb la modificació de l'article 17: "A partir de l'endemà de la publicació d'aquesta llei, les proves de selecció per obtenir l'habilitació professional de controlador d'accés les ha d'organitzar la direcció general competent en matèria d'espectacles i realitzar l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya". L'apartat 3 també hauria d'incorporar la referència a l'ISPC.

4. LA PROPOSTA D'UN ACORD MARC DE CONTRACTACIÓ O D'UN CODI DE BONES PRÀCTIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL PEL QUE FA A LA SEGURETAT PRIVADA

4.1. LA RECOMANACIÓ CINQUENA DE L'INFORME DEL SÍNDIC DE GREUGES SOBRE LA SEGURETAT PRIVADA A CATALUNYA

La recomanació cinquena de l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya* del Síndic de Greuges (juny 2016) proposa "l'elaboració d'un projecte d'acord marc de contractació i de codi de bones pràctiques, amb el comitè de seguiment consegüent, que s'hauria de concretar en la creació d'una taula en la qual participin la Generalitat de Catalunya, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis (i, per la seva entitat especial, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona), les associacions d'empreses de seguretat i els sindicats".

En la mateixa recomanació es considera necessari que l'Acord marc de contractació i el Codi de bones pràctiques aprovat per a la Generalitat s'estenguin a l'Administració local. També s'assenyala que la taula proposada "haurà de tenir present el respecte a l'autonomia local i la diversitat de situacions que es produeixen en el món municipal per analitzar, si cal, elaborar tots els instruments esmentats o cal adaptar-los a l'Administració local, per exemple, posant a disposició dels municipis plecs de condicions tipus".

4.2. EL CODI DE BONES PRÀCTIQUES EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA DEL SERVEI DE VIGILÀNCIA I SEGURETAT

L'Acord marc del servei de vigilància i seguretat (Exp. 2009/6) preveia en la clàusula 32 la constitució d'un comitè de seguiment mixt. Aquest comitè està integrat per representants de la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública i de les organitzacions empresarials i sindicals representatives del sector de la vigilància i seguretat.

Entre les competències i atribucions assignades al Comitè hi ha l'elaboració d'un codi de bones pràctiques que va ser aprovat el dia 22 de desembre de 2011.

Aquest codi va néixer amb la pretensió de proporcionar tant a les empreses, com a prestadores del servei i licitadores i adjudicatàries de contractes públics, com als òrgans de contractació, un catàleg ordenat i sistematitzat de principis, exemples d'actuacions, orientacions i pautes per seguir en la contractació pública. L'objectiu del Síndic és impulsar un instrument similar per a les administracions locals de Catalunya a partir del diàleg i la feina conjunta dels sectors afectats.

4.3. ACTUACIONS PERQUÈ L'ADMINISTRACIÓ LOCAL ELABORI UN ACORD MARC DE CONTRACTACIÓ

El dia 18 d'octubre de 2016 va tenir lloc a la seu del Síndic de Greuges una reunió a la qual van assistir representants de l'Ajuntament de Barcelona, de la Diputació de Barcelona, de l'Associació Catalana de Municipis i de l'Ajuntament de Manresa.

Tots els assistents van insistir en la necessitat de portar a la pràctica la recomanació cinquena de l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya* de juny de 2016: la creació d'una taula de coordinació i l'elaboració d'un acord marc de bones pràctiques en la contractació de serveis de seguretat privada a l'Administració local es considera imprescindible per atorgar seguretat jurídica a les administracions locals, dignificar la prestació dels serveis i garantir els drets de les persones. També es va destacar que hi ha dos nivells de contractació: la permanent, de vigilància de serveis locals que utilitzen les corporacions més grans, i la contractació puntual, que utilitzen els petits i mitjans municipis en determinats esdeveniments (fires, festes, etc.) i que és on es detecten més insuficiències. També es va destacar la importància creixent del tema de la videovigilància i que els ajuntaments en coneixin bé la regulació.

Davant el fet que l'acord marc només pot tirar endavant a partir de la implicació

voluntària dels ens locals, que disposen d'autonomia per aprovar els seus plecs de condicions, es va decidir convocar una jornada sobre la seguretat privada en

l'àmbit de les administracions locals, com a forma d'informar i sensibilitzar els ajuntaments per crear la taula i l'elaboració de l'acord marc.

5. RECOMANACIONS

1. Transferència de competències en seguretat privada i de seguretat en general a la Generalitat

Es considera imprescindible que la Generalitat disposi de competències reals i efectives en matèria de seguretat privada per dotar de coherència el model de seguretat de Catalunya, tal com ja plantejava la recomanació segona de l'Informe del Síndic de juny de 2016. En la mesura que la seguretat privada substitueix o complementa la seguretat pública, és lògic tenir-ne competència. En aquest sentit, cal iniciar les gestions per aconseguir el traspàs de la competència a la Generalitat, que es podria aconseguir a partir de l'aplicació de l'article 150.2 de la Constitució.

En el mateix sentit, es podria aprofitar l'aplicació de l'article 150.2 esmentat per atorgar a la Generalitat altres competències en matèria de seguretat com ara el control d'armes i explosius o l'expedició dels document nacional d'identitat.

2. Facultats de la Generalitat

La Generalitat ha de poder exercir una potestat reglamentària que vagi més enllà de l'esfera organitzativa i funcional.

3. Desplegament normatiu

Dos anys i mig després que s'aprovés la Llei 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada, és imprescindible regular al més aviat possible les matèries pendents de desplegament normatiu, sense el qual molts aspectes de la Llei no es poden implementar, i que afecten aspectes desenvolupats en l'apartat 2.1 d'aquest informe.

4. Campanya de divulgació del Codi de bones pràctiques

Cal que el Departament d'Interior i el Consell de Coordinació de la Seguretat privada a Catalunya impulsin una

campanya de divulgació del Codi de bones pràctiques per afavorir al màxim d'adhesions dels actors implicats en la seguretat privada.

5. Acord marc de bones pràctiques en la contractació

Hi ha un acord marc de bones pràctiques en la contractació per part de la Generalitat. Tot respectant l'autonomia municipal, cal impulsar al més aviat possible l'elaboració de l'Acord marc de bones pràctiques en la contractació en el marc de l'Administració local, definit en la recomanació cinquena de l'Informe del Síndic de juny de 2016. En aquest sentit, es valora positivament que els contactes ja hagin començat i que hi hagi bona predisposició de tots els sectors implicats.

6. Principals eixos del Codi de bones pràctiques en la contractació

El Comitè de Seguiment Mixt de l'Acord marc dels serveis de vigilància i seguretat (Exp. 2013/1) va elaborar un codi de bones pràctiques d'acord amb les competències i atribucions que té assignades.

El Codi de bones pràctiques neix amb la pretensió de proporcionar tant a les empreses, com a prestadores del servei i licitadores i adjudicatàries de contractes públics, com als òrgans de contractació, un catàleg ordenat i sistematitzat de principis, exemples d'actuacions, orientacions i pautes a seguir en la contractació pública.

Principals objectius del Codi de bones pràctiques:

1. Contribuir a l'assoliment d'un nivell més alt de qualitat en la prestació del servei de vigilància i seguretat.
2. Potenciar la dignitat professional del personal, vetllant pel compliment de les normes fonamentals vinculades al treball, dels convenis col·lectius, de la normativa de prevenció de riscos laborals i de seguretat social, de la normativa fiscal i de les obligacions inherents al contracte; i, així mateix, vetllant per l'establiment de mecanismes que fomentin la igualtat de

gènere i no-discriminació, la formació professional, la promoció laboral i la conciliació de la vida laboral i familiar.

3. Establir pautes per contribuir a consolidar un model de contractació pública d'aquests serveis orientat al foment i a l'estabilitat en l'ocupació, a la inserció o reinserció de determinats col·lectius en la societat, sensible amb la protecció del medi ambient i amb el desenvolupament sostenible, que incentivi la innovació en els processos de treball, afavoridor de l'accés a la contractació pública a la petita i mitjana empresa, i que garanteixi el compliment dels principis de no-discriminació, igualtat de tracte, transparència i competència efectiva.

4. Garantir l'ús eficient dels fons públics, amb l'assoliment dels millors resultats per a l'Administració i per a les empreses amb la menor inversió en temps i despeses.

7. Adhesió al Codi de bones pràctiques

Caldria un compromís de totes les administracions i empreses públiques d'incorporar l'adhesió al Codi de bones pràctiques dels serveis de seguretat privada com a mèrit o requisit per accedir a concursos.

8. Reunions explicatives

Per fer-ho possible, es considera necessari impulsar reunions explicatives i de treball amb la participació de la Generalitat, les diputacions, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis.

9. Formació

Caldria que l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya comencés a implantar la

formació prevista en matèria de seguretat privada al llarg de l'any 2017.

10. Potenciació dels certificats de professionalitat

En el camp de la formació, seria convenient potenciar el certificat de professionalitat com a nova via d'accés a la professió de vigilant privat, molt més rigorosa i garantista. L'Administració hauria de fer seguiment dels centres de formació que optin per aquesta via i donar-hi suport.

11. Garantia de la formació dels controladors d'accessos

Pel que fa als controladors d'accessos, és imprescindible i urgent la recuperació per part de la Generalitat de la funció de fer les proves, a través de la fórmula legal que pugui ser més ràpida. S'ha pogut apreciar que la delegació que la Generalitat va fer a les escoles perquè fessin les proves no és garantia suficient.

12. Incorporacions a la seguretat privada

La incorporació de professionals de la seguretat pública com a directius o caps de seguretat pot ajudar a la millora de la seguretat privada. Tanmateix, cal evitar que es produeixin tractes de favor i garantir, en tot cas, una actuació correcta. A la vegada, caldria revisar la regulació actual d'alguns aspectes de la seguretat privada, com ara, i entre d'altres, la possible incorporació d'ex-alts càrrecs d'Interior o Defensa en consells d'administració d'empreses privades de seguretat o la possible ampliació dels principis d'actuació del personal de seguretat privada recollits en l'article 30 de la Llei estatal 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada.

**CONCLUSIONS DE LA JORNADA DE
SEGURETAT PRIVADA ADREÇADA
AL MÓN LOCAL CELEBRADA EL
22 DE MARÇ DE 2017**

El Síndic de Greuges de Catalunya ha estat treballant en la reflexió sobre el paper de la seguretat privada avui dia. La seguretat privada és una activitat que cada cop pren més importància per a la prevenció i per poder fer front als riscos. “Cada vegada més la seguretat privada es considera una part indispensable del conjunt de mesures destinades a la protecció de la societat i a la defensa dels drets i els interessos legítims dels ciutadans” (Preàmbul de la Llei de seguretat privada).

Aquesta reflexió s’ha fet conjuntament amb les patronals del sector i amb l’Administració, bàsicament amb la Direcció General d’Administració de la Seguretat del Departament d’Interior. I, com a resultat, el Síndic ha fet dos informes: *Informe sobre la seguretat privada a Catalunya*, del juny 2016, i *La seguretat privada a Catalunya i les bones pràctiques*, de març 2017.

El 22 de març del 2017 el Síndic, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona i el Departament d’Interior, va convocar una jornada sobre seguretat privada adreçada al món local. D’aquesta jornada, se’n desprenen les conclusions que es detallen a continuació.

CONCLUSIONS DE LA JORNADA DE SEGURETAT PRIVADA ADREÇADA AL MÓN LOCAL: PRIMERA APROXIMACIÓ

1. La seguretat és un valor i alhora una demanda constant de la societat. La seguretat privada a Catalunya és una realitat que ha de tenir un encaix clar dins el model català de seguretat, sota les directrius i les condicions fixades per l’Administració pública, impulsant la col·laboració publicoprivada.

2. La Generalitat disposa de competències executives en aquest àmbit, tot i que es considera convenient que aquestes competències s’incrementin.

3. La indústria de serveis de seguretat privada ha augmentat la seva presència en la vida quotidiana. Si bé fa uns quants anys els vigilants de seguretat només eren presents en certs llocs, avui dia es poden veure a les ciutats, al metro i als ferrocarrils, als centres comercials, als

esdeveniments, als estadis i a les instal·lacions d’infraestructures crítiques com ara aeroports, centrals nuclears, hospitals, etc.

4. Aquests avenços indiquen el creixent paper dels serveis de seguretat privada per contribuir a garantir la seguretat de les persones i la prevenció de la delinqüència.

5. De manera creixent les empreses de serveis de seguretat privada també accedeixen a contractes amb l’Administració pública o cooperen formalment amb la policia per donar-los suport i ajudar-los en una àmplia gamma de tasques de seguretat.

6. El món local també manté relacions creixents amb el sector de la seguretat privada que s’han d’analitzar i regular. En aquest sentit, cal avançar en la integració de la seguretat privada en el sistema local de seguretat de cada municipi i en els plans locals de seguretat, potenciant la coordinació amb les policies locals.

7. Aquestes relacions poden ser permanents, a través de la contractació de serveis de seguretat privada per a la vigilància d’equipaments públics i la instal·lació de sistemes de seguretat connectats a la CRA o centre de control, o puntuals a partir de la contractació per a esdeveniments concrets.

8. És important que els municipis, en especial els petits i els mitjans, disposin d’unes pautes per a la contractació dels serveis de seguretat privada. És necessari disposar d’un manual per a la contractació de serveis de seguretat privada de qualitat per part de l’Administració local, amb l’objectiu d’ajudar-la en els processos de licitació, tot destacant els beneficis de triar proveïdors de qualitat, i proporcionar a la part contractant els arguments necessaris que els serveis de seguretat privada es basin en el valor òptim, inclosos els criteris socials rellevants per al sector.

9. Un valor òptim significaria, en termes concrets, que la part contractant assegurí la millor oferta dins dels paràmetres triats i, en especial, la combinació òptima entre preu i qualitat.

10. La qualitat és molt important per als serveis de seguretat privada i, com a tal, ha de ser una alta prioritat per als contractants d'aquests serveis. La majoria de les vegades el fet d'optar per un proveïdor de serveis de seguretat privada de baixa qualitat és sinònim de triar el licitador de preu més baix. Exemple hipotètic d'una contractació de baixa qualitat: "Com es vol que un vigilant de seguretat reaccioni adequadament a un incident de seguretat si no ha estat degudament format?"

11. Altres riscos en una contractació de baixa qualitat. Execució del contracte amenaçada: triar el licitador de preu més baix pot provocar la resolució anticipada del contracte, competència deslleial, incompliment de la legislació laboral i de seguretat privada, etc.

12. Per això, si escau, s'han d'acompanyar les autoritats públiques de l'Administració local en el procés de contractació, com, per exemple, en la identificació de les necessitats i la planificació de les adquisicions, la definició dels requisits del contracte, l'adjudicació i execució del contracte, etc.

13. Quines són les bones pràctiques de licitació per als serveis de seguretat privada?

- Adjudicar la licitació sobre la millor relació qualitat-preu

- Fer control de qualitat. Qualsevol proveïdor de seguretat privada ha de tenir una metodologia de proves i un control de qualitat interna.

- Utilitzar criteris de selecció complementaris per assegurar la qualitat dels serveis com ara un sistema d'inspecció, de verificació i de control de la qualitat dels serveis, certificats de qualitat dels serveis, etc.

- Incloure variants en la licitació per afavorir les empreses socialment responsables.

- No acceptar ofertes anormalment baixes.

- Exigir una solvència econòmica i financera.

- Exigir una capacitat tècnica i professional, com ara una experiència suficient i/o unes qualificacions acadèmiques i professionals determinades.

- Incloure un pla de formació

Conclusions finals

14. Un dels objectius de l'Administració local amb relació a la seguretat privada ha de ser que els prestadors de serveis de vigilància prestin el servei amb el màxim respecte possible als drets de les persones. Per aquest motiu, és important que les administracions locals tinguin present el Codi de bones pràctiques en seguretat privada.

15. Es valora de manera positiva l'aprovació, el 15 de febrer del 2017, del Codi de bones pràctiques en seguretat privada per part del Consell de Seguretat Privada de Catalunya, on hi ha representades les entitats municipalistes. Es considera necessari estudiar la fórmula perquè les empreses que hagin de treballar per a l'Administració local s'hagin adherit al codi esmentat.

16. Es valoren de manera positiva les recomanacions dels informes del Síndic *Informe sobre la seguretat privada a Catalunya*, de juny de 2016, i *La seguretat privada a Catalunya i les bones pràctiques*, de març de 2017; en concret, les relatives al paper que ha de tenir l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya en matèria de formació pel personal de la seguretat privada.

17. Quan es configuri el plec no es consideri el preu com a criteri únic d'adjudicació per cercar la qualitat amb un preu raonable.

18. Es proposa l'acceptació del conveni col·lectiu com a punt de sortida en la contractació.

19. Cal garantir que el plec s'ajusta a l'objecte del contracte de seguretat privada amb la introducció de clàusules que afavoreixin la qualitat al lloc de treball.

20. L'Administració local ha de tenir una actitud contundent davant l'intent d'intrusisme d'empreses no autoritzades ni qualificades en el camp de la seguretat

privada. Això acabarà repercutint de manera positiva en la seguretat i la garantia dels drets de les persones.

21. L'Administració local valora positivament la recomanació cinquena de l'*Informe sobre la seguretat privada a Catalunya*, de juny de 2016, i les recomanacions cinquena i sisena del document *La seguretat privada a Catalunya i les bones pràctiques*, de març de 2017, que proposen que, partint de l'experiència del Codi de bones pràctiques en la contractació pública del servei de vigilància i seguretat en l'àmbit de la Generalitat, s'elabori un acord marc de

contractació o un codi de bones pràctiques en matèria de contractació de l'Administració local pel que fa a la seguretat privada, per mitjà de la creació d'una taula o comissió integrada per les entitats municipalistes, les principals administracions locals, les associacions d'empreses de seguretat privada i els sindicats més representatius del sector, des del respecte a l'autonomia local.

22. Cal destacar el paper d'assessorament als municipis que poden prestar en aquest àmbit la Generalitat de Catalunya i les diputacions catalanes.

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

